

การแต่งกายและการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์  
ของข้าราชการและพนักงานของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่  
ที่แก้ไขปรับปรุงใหม่

โดย พัฒนาและฝึกอบรม กองบริหารงานบุคคล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี  
ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒)  
พ.ศ. ๒๕๖๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ ให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๕ นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๔ ระเบียบนี้กำหนดให้ใช้แก่บุคคลทั่วไป และการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของบุคคลผู้ที่มีกฎหมายหรือข้อบังคับของทางราชการให้มีเครื่องแบบเฉพาะ ส่วนการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของพระบรมวงศานุวงศ์ให้เป็นไปตามพระราชนิยม”

ข้อ ๔ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๒ และข้อ ๑๓ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๑๒ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ชนิดคล้องคอไม่มีตารา และชนิดคล้องคอมีตารา สำหรับพระราชทานแก่บุรุษ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

(๑) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าอกเสื้อ ให้ประดับไว้เหนือปกกระเป๋าเสื้อเบื้องซ้ายต่ำกว่าแนวริ้วคุมเม็ดที่หนึ่งลงมา โดยให้ดวงตราอยู่ระหว่างขอบบนปกกระเป๋าเสื้อพองาม และให้เรียงลำดับเกียรติจากด้านริ้วคุมไปทางเบื้องซ้าย

(๒) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอไม่มีตารา ให้คล้องไว้ในปกเสื้อโดยให้ห่วงและแพรแถบห้อยดวงตราออกมานอกเสื้อระหว่างตะขอติวล่างที่ขอบคอเสื้อกับกระดุมเม็ดที่หนึ่งพองาม และให้ส่วนสูงสุดของดวงตราจรดขอบล่างของคอเสื้อ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สอง ให้แพรแถบลอดออกมาระหว่างกระดุมเม็ดที่สองกับขอบล่างของริ้วคุมพองาม

(๓) เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีตารา การประดับดวงตราให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับ (๒) ส่วนตาราให้ประดับไว้ที่อกเสื้อเบื้องซ้ายระดับใต้ชายปกกระเป๋า

กรณีได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดคล้องคอมีตารามากกว่า ๑ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับตาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นตราเดียวกับดวงตราที่คล้องคอเพียง ๒ ดวง โดยให้ประดับตาราในลำดับเกียรติที่สูงกว่าตามวรรคหนึ่ง ส่วนตาราที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สองให้ประดับในระดับต่ำกว่าหรือเอียงไปเบื้องซ้ายพองาม

ข้อ ๑๓ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดประดับหน้าป้าเสื้อไม่มีตาราและชนิดประดับหน้าป้าเสื้อมีตารา สำหรับพระราชทานแก่สตรี ให้ประดับดวงตราโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ และประดับโดยเทียบเคียงในตำแหน่งและระดับเดียวกับบุรุษ ตามข้อ ๑๒

กรณีการประดับดวงตราโดยคล้องคอแบบบุรุษ ให้แพรแถบลอดออกจากปกเสื้อตัวใน ดวงตราทับผ้าผูกคอ และส่วนสูงสุดของดวงตราจรดขอบผ้าผูกคอ หากได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์มากกว่า ๒ ดวง เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม ควรประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสูงสุดที่ได้รับพระราชทานเพียง ๒ ดวง โดยประดับดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่สองให้อยู่ต่ำกว่าดวงตราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่มีลำดับเกียรติสูงเป็นลำดับที่หนึ่ง

ความในข้อนีมิให้ใช้บังคับแก่การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับสตรี ตามข้อ ๒๓ (๒) และข้อ ๒๘ วรรคสอง (๒)”

ข้อ ๕ ให้ยกเลิกความในข้อ ๑๔ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในข้อ ๒๔ วรรคหนึ่ง แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๒๔ การประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบครึ่งยศ ให้ประดับเช่นเดียวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์สำหรับเครื่องแบบเต็มยศ ส่วนผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายให้ประดับตาราของเครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ไม่สวมสายสะพายและไม่สวมสายสร้อย”

ประกาศ ณ วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๒  
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา  
นายกรัฐมนตรี

# การปรับปรุงการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพาย ป.ช.

## ตามระเบียบเดิม



## ตามระเบียบใหม่



# การปรับปรุงการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

## เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพาย ป.ม.

### ตามระเบียบเดิม



ดวงตรา ท.ช.  
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ  
ประดับที่หน้าบ่าเสื้อเบื้องซ้าย

ดารา ท.ช.  
ประดับในระดับต่ำกว่า  
ดารา ป.ม. เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์  
ห้อยกับแพรแถบผูกเป็นรูปแมลงปอ  
ประดับในระดับที่ต่ำกว่าดวงตรา  
ท.ช. เยื้องไปทางซ้าย

ดวงตรา ป.ม.  
ห้อยกับสายสะพาย  
สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดารา ป.ม.  
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

ภาพที่ ๓๘: ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ ข้าราชการพลเรือนสตรี (เต็มยศ)

### ตามระเบียบใหม่



ป.ม. ประดับร่วมกับ ท.ช. และเหรียญราชอิสริยาภรณ์ (เต็มยศ)  
ดวงตรา ป.ม.  
ห้อยกับสายสะพาย  
สะพายบ่าขวาเฉียงลงทางซ้าย

ดวงตรา ท.ช.  
ห้อยกับแพรแถบสวมคอ แพรแถบ  
ลอดออกจากปกเสื้อตัวใน โดยให้  
ดวงตราทับผ้าผูกคอ และให้ส่วน  
สูงสุดของดวงตราจรดเงื่อนผ้าผูกคอ

ดารา ป.ม.  
ดารา ท.ช.  
ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย  
ประดับในระดับต่ำกว่าดารา ป.ม.  
เยื้องไปทางซ้าย

เหรียญราชอิสริยาภรณ์  
เช่นเหรียญจักรพรรดิมาลา  
เหรียญเฉลิมพระเกียรติต่าง ๆ  
ให้ประดับโดยใช้แพรแถบแบบบุรุษ

# การปรับปรุงการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพาย ท.ช.

ตามระเบียบเดิม



ตามระเบียบใหม่



# การปรับปรุงการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพาย ท.ม.

ตามระเบียบเดิม

ตามระเบียบใหม่



# การปรับปรุงการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชนิดมีสายสะพาย ต.ช.

ตามระเบียบเดิม



ตามระเบียบใหม่



การแต่งกายปกติขาว  
และการแต่งกายขาวประดับเหรียญ

การแต่งกายปกติขาว



บุรุษ

การแต่งกายปกติขาวประดับเหรียญ



สตรี





# เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

## การเริ่มประดับ

- ชั้นสายสะพาย เมื่อเข้าเฝ้าฯ รับพระราชทาน หรือผ่านพิธีพระราชทานแล้ว หรือทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประดับได้
- ชั้นต่ำกว่าสายสะพาย เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา

## สิทธิประดับ

- เครื่องราชอิสริยาภรณ์ และเหรียญบำเหน็จความชอบ เช่น เหรียญจักรมาลา เหรียญจักรพรรดิมาลาประดับได้เฉพาะผู้ได้รับพระราชทาน
- เหรียญเฉลิมพระเกียรติหรือเหรียญที่ระลึก สามารถประดับได้ตามที่กฎหมายกำหนด (ไม่ต้องขอพระราชทาน)

\* พ.ร.บ. เหรียญงานฉลอง 25 พุทธศตวรรษ พ.ศ. 2499 บัญญัติให้บุคคลซึ่งมีชีวิตอยู่ในวันฉลอง 25 พุทธศตวรรษ มีสิทธิประดับเหรียญนี้ได้ ตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม 2500 เป็นต้นไป

# เกี่ยวกับการประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ (ต่อ)

## การประดับตามหมายกำหนดการ

หมายกำหนดการ	สายสะพาย/ดวงตรา	ดารา	แพรแถบย่อ	เหรียญราชอิสริยาภรณ์
เต็มยศ ระบุชนิดสายสะพาย	สวมสายสะพายตามที่ระบุ (กรณีไม่ได้รับพระราชทานตามที่ระบุ สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน)	✓	-	✓
เต็มยศ ไม่ระบุชนิดสายสะพาย	สวมสายสะพายสูงสุดที่ได้รับพระราชทาน	✓	-	✓
ครึ่งยศ	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	✓	-	✓
ปกติขาว	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	-	✓	-
ปกติขาว ประดับเหรียญ	ไม่ต้องสวมสายสะพาย	-	-	✓









การประดับเหรียญโดยไม่มีสิทธิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

- ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 146 -





ชื่อเหรียญที่ระลึก	ปี พ.ศ.ที่ทรงโปรดเกล้า	แพรแถบย่อ
พระราชพิธีบรมราชาภิเษก รัชกาลที่ ๙	๒๔๙๓	
งานฉลอง ๒๕ พุทธศตวรรษ	๒๕๐๐	
ที่ระลึกในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกาและทวีปยุโรป	๒๕๐๓	
พระราชพิธีรัชดาภิเษก ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๒๕ ปี	๒๕๑๔	
พระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร	๒๕๑๕	
พระราชพิธีสถาปนาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	๒๕๒๐	
ที่ระลึกสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี	๒๕๒๕	
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทรงเจริญพระชนมายุ ๕๐ พรรษา	๒๕๒๕	
สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงเจริญพระชนมายุ ๘๔ พรรษา	๒๕๒๗	
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา	๒๕๓๐	

ชื่อเหรียญที่ระลึก	ปี พ.ศ.ที่ทรงโปรดเกล้า	แพรแถบย่อ
พระราชพิธีรัชมังคลาภิเษก	๒๕๓๑	
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทรงเจริญพระชนมายุ ๖๐ พรรษา	๒๕๓๕	
พระราชพิธีกาญจนาภิเษก ฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี	๒๕๓๙	
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา	๒๕๔๒	
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ ทรงเจริญพระชนมายุ ๗๒ พรรษา	๒๕๔๗	
พระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี	๒๕๔๙	
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๘๔ พรรษา	๒๕๕๔	
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕ รอบ ๖๐ พรรษา	๒๕๕๕	
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕ รอบ ๖๐ พรรษา	๒๕๕๘	